

چهارشنبه — ۵ تشرین ثانی ۱۳۴۰

اداره‌خانه :

باب عالی جاده‌سنده

« وقت » مطبعه‌سنة

متصل گوشه‌باشنده

نومرو ۲

صاحب و مدیری

محمد مسیح

ملی‌مخبر

برنجی سنة — نومرو ۲۴

آبونه شرائط :

سنة لکی ۲۵۰ ،

آلتی آولغی ۱۲۵

فرق العاده نه‌خه‌لر

ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰

غروه‌شدر .

مجموعه من هیتشه

طبعی قدیب ایملرین

آثار اعاده ایملر .

هر قایک برنجی دارنده بشیمی کونلری هیقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، فنی رسمی مجموعه‌دور

ضیا

ضیایک روحی غایت مرکب بر روح در و تحلیل و قارشی
اک عاصی روح دردن در . با موق کی برتن ایچنده - بیلک دن
بر یورک چار باردی . او توز سنه اول کندیسی اولدورمک اوزره
آلته آتش ایتدیکن صوکره آمالغامه بر جسم معدنی کی
برشی اولمشدی . ضیای اولدورمک ایستین ضیا و ضیا طرفندن
اولدورولن ضیا تعیر بسیطله قتل ضیا و مقتول ضیا اسلاف
و اعتراج ایدرک یکی بر شخصیت مرکبه و مترجه وجوده
کشددر . ضیای مادی علاق از تسخیر ایشددر . فقط از چوق
اهال ایدیلن بر « آتونها » آلتنده تعین سناقتسناک تاثیرندن
مسون دکلدر . باطل دینه غیر معتقد اولماق له برابر بونلر
اوز سنه هیچ بر زمان آتش آچامشدر و عوام ناسک محو بالقلوبی
قلمله اعتنا ایشددر . مساعفه کلهسی Tolerance کلهسی
ایلاک دفعه ضیا قولامشدر . فقط دنیاده ضیا قادار کیمسه
مساعفه بیکانه اولماشدر .

ضیا اتحاد و ترقی جمعیتنه داخل و خادم اولما یانلرک حق حیاتی
قطعاً مانعازدی . اتحاد و ترقی جمعیتنه داخل اولماق تکلیفی رد
ایتمهسی یوسف آتچوره بکه ضیا کولک آب بک اولو بحیه قادار
عفو اتمهش و تعیر عوام ایله اونی بر قاشیق صودد یوغایه
دائماً مهیا بولومشدر . اعتقاد و اجتهدایتنه مخائف اعتقاد و اجتهداده
ضیا کولک آب بکک بواش حرمتسزلیکی . « برادر جانیا بری »
اولان علی جانب بکه آرملرینک الی الابد آتیق قلماسنه سبب
اولمشدر . اتحاد و ترقی نک منفعت و سلامتی ایچون بتون برادر و نک
بر لحظه ده محو اولماسنی تجویز ایدن ضیای . مالمه بکه کندیسی
سوق ایدمک واپورک سرن دیرکی آرقه سنه قفاسنی کینله یورک
هونکور هونکور آغلار کوردیکنی آغا اوغلو احمد بک
برادر مزک بیوک کریمهسی ثریا خاتم حکایه ایتدیکی وقت خایلی
حیرت ایشددر . اورتیه

فردلر یوق جمعیت وار

سن بن یوغز بزاووز

دییه بر پرده نسپ آتمشدی . پوپرده نسپ H. Spencer ک
Introduction à la science sociale اسمیه فرانسه ترجمه
ترجمه ایدیلش اولان کتابنده اوزون معاینه و تحلیل و حد
لافتنه ارجاع اولومشدر . بونک خلاصهسی (دماغ و ملکات
عقلیه نک حفظالصحه و فیزیولوژیسی) عنوانی کتابک (تربیه
و تربیه حقنده فکری) بختنده بولورسکیز . سن بن یوغز دییه

باش و کیمز عصمت باشا حضرتلرک جوابلری :

علی مجموعه مدبریه

جمهریورک اعلیٰ سنه دوریه سنک شهبازی مناه بقیله

نخبیات و تربیتلرکده عرضه شکر لیدر و مقابله افریم

تربیات ابرم افندرم

عصمت

مارف و کلی و اسف بک افندریک جوابلری :

استابول

علی مجموعه صابری محمد مسیح بک فندری

انقر اولکزی اندرم تربیتلرکده شکر و الویلرک تاپر مروت

ابرم اندرم

مارف و کلی

واصف

کشیب واره ایتدی . اولنک ایچوندورک ضیا بکک بو خصوصده کی
فکری بزه مناقشه ایدیلرکن ، قوه شو تورک ملککلرند
قبول اولیوردی . چونکه او فکریلر ، بوند کیش و بودرجه
اخاطلی ایدی .

۵ استادک محرد آثارندن باشقه ، جانی یادکارلری ده
وارد . حال حاضرده کی ملتپور ، منور نسل : اوندن استناد
سزجه متأثر اولمشدر . بوجانی آثار ایچورسندده بری ادبی
تاریخمه خدمتی ، دیرکی « دورتهایم » مکتبک اساساتی یوس
و شانی حیایمه تطبیق ایتمی اعتباریه حرمتله ذکره لایق اولان
ایکی شخصیت واردورک بونلرده نؤاد بکه نجم الدین صادق بکدر .
کوردیلورکده هنوز کوز یاشلرمز قورومادینی بوزمانلرده
اوزون تدقیقاته وقت و امکان اولماند علی العجله بر نظرله ضیا
بکک بزه آتش اولدینی خدمتلر بیکون ایدیلرک اولورسه
صاحبی تاید ایدیلرک قدر عظمتی در . چوق تئی ایدرک
کندیسنه حرمتله متحسین اولان هر منور ، بو خدمتلری اتمامه
سای اولسون . مع الاسف ضیا بکی تقدیر ایتمین یالکیز بر قوت
اولدی : بولوم .

حسن علی

مقاله حروف مجا صریسه ترتیب ایدمشدر .

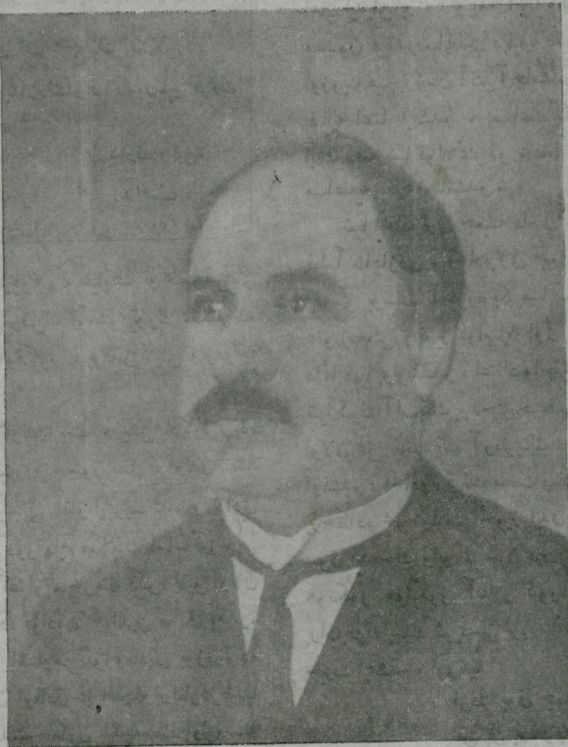
برنجی سنه

واوزون بر ساحه تدقیق و تدبیر ایستد. اونی بر سالامندوا ایچنده یانان آنتراسیت کورینه بکزه نیردم. آلی یوقدی ، فقط مدھش بر حرارت تشرایدردی . اختصاصه ویردیی معناده بعضی سقطلق واردی . مثلاً (دورقھایم) ی سوزواونی چوق اوتوردی . فقط بونک خارچنده مؤلفره عادتاً خصم اولوردی نرده قالدی اونلری ده اوقوماق . حتی (دورقھایم) مېره نسب اعتباریله مخالف اولان (کوستاولوبون) ی اوقوبانلری ویا ترجمه ایدنلری صونوق کوروردی . (دورقھایم) ، (بهرغسون) دیه دیه صولک سنلرینی کچیرمندی . اختصاصک معناسی ایچنه منحصرأ بر ویا بر قاچ متفکرک ساحه تفکر واجتھادی خارچنه چیقمه مانی ده

قوبق بالعطیع حق دکلدی . بعضی انسانترکاکیکله برابر برکئی ومدھش شخصیت بسیقولوجیا ئیدی . ضیاء عنہ اونوز سنه دنبری آغلا یورم .[*]

عبد الرحمان

فائق عالی بک (ضیا کورک آلپ بک عنوانی رمزظومه سی واردرک (۱۳۰) نومرو لی (اجتھاد) ده نشر اولو نمشد . منظومه شو سطرزله باشلاز : برچوق زماندر ایشته ای الک اسکی ارقاداش خاک و طنده حشر اولان احوال دشر اش قنیمده یار فھرینی هر کون بر آرز دها . ثقلله آرتروب دوریور . . منزل رها بر بعدی نه یاه ده نابود اولورکی هب مضطرب پوشبینه صاندم کواکی روح ذبون صولتی بیک فکر سرچوک کدم بو کون سنکله بر آرز حسبال ایچون قوننده ای ضیاء واجدادم یاتان

مھمھر ضیا بک

برخطه مبارکه ، بر فطعه وطن میدان ماحمه یله بوکون همحدود ایکن سندن جوشار ، طاشار صابوردم حقیقه فریاد اشغال ایله عصبان فغانکیزی . الخ الخ [*] فائق عالی بک بو منظومه سی بلکه شاه اریدرو ضیا هر کومک روحی انی تحلیل ایشدر .

جیل بک افندیك جوابلری :
۱. تانبورله ملی مجموعه مرمری محمد مسیح بک
میل جمهره بک بیل درونمی ار الک رسیده پد رافع
نریظه عرصه شکله ایدرم .
خلق فرقه سی کاتب غومبسی
میل

وفاقیاه مرتبه سنه چیقان بر آدام منایه کیدرکن آغلاماق و حتی چوق قلرینی ده دوشونمک ایجاب ایدردی . فقط ضیا قسمأ تا تمام قسمأ طاشقین بر شخصیت بسیقولوجیا ئیدر . ضیا اختصاص علمی نیت لزوم و اهمیتنده بق اصرار و اصابت ایش تورک ملتجیلکنه بر انسجام ویرمشد . خلقه دوعزو بر جریانی تقویه ایشدر . کندیلی اختصاصه بیوک اهمیت ویردیی حلاله ، سنه ترجمه اتحاد و ترقی جمعیتی نکی یعنی تورک ایدولتک مقدراتی اللزیمه آلانلرک حرکات واجرا آتیه حاکم مصطف اولمشدر . صدراعظم طلعت پاشانک برکون یاقه سنه صازیلا راق . ویرمز سله سنی خان وطن عد ایدر و سنی اولدور توروز دیدیکنی کورنلر بوکون بر حیات در . محترم و مقتدر بر معارف ناظری اولمش

اولان احمد شکری بک ضیا بکک رأی منضم اولماق سزین بر آرز اهمیتلی بر مأمور ویا معلم تعیین ایده مزدی . هله امرالله افندی ضیا بک صول جنبه ایدی . یونلر هب خارق العاده بروح قوقی تشکیل ایدر که تحلیلی اوج دورت یوز بحیثه بک کتاب و بیوک

ظاهر

بوندن اون دوت سنه اول، بر آكشام سلائيكدە بياش قولة ياغمه سنه
كيتشم . برامه نك اطرافنده طوبائش طائيدق برقاچ سياه راست
كادم يانلرته اولوردم يايانچي ذاتي

— ضيا بك! ديهه طائيدلر . حضرت سكوت ايندى . بزرگز هواي
كوروشد كدن سكوره درس ناظراني مناسبتيله سوزمك بيلكه انتقال ايندى
اوزمانه قدار سكوت ايند ضيا بك ياواش ياواش آجبلدى . مكيتلرده
چو جوقلره و برلن فكرلرك برپاشانغدن ، شتاف اختصاص معلملريك
بر برندن خبردار اولايه ق كنجلرك قارني متفرق معلوماته دولدوردلر دندن
وطبه نك ذهنتده بر « وحدت » حصوله كلاميكندن اوزون اوزادى به
شكايت ايندى . كوناو لوپونك مطالعه سنه استاد ايدرك ليله لرده
وبريله بوتون بو متفرق معلومات برمحور اطرافنده جمع ايدجك برفاسفه
درسك تدريس لزومندن بحث ايندى . بزرگزيق او هواي صحتي اونوندىق ،
اوصلو برمكتب طلبه سى كيمي استادك مثاقى نقر برنجي ديكلروردق . فقط
اصل درس بزرگز صوكرا باشلادى . محترم عالم اوصيراده آلفره د فويسيني
تدقيق ايديبورمش . اونك بوتون اثرلرچ اوصافنى بيله ز برسى ايله
اوقومش ، هضم ايتش ، طبق سوقراط كي راست كلديكي برده كنجلري
اطرافنه طوبالايلاق تعمير و تعلم ايديبوردى . فويسيك فكرلري آراسنه
ضيا بك تكرات ذاتيه نك محصولي اولان فكرلركده جوقاقى قارشيش
اولدني غل ايدوم . ياواش ياواش قير اولونان بودوس اوزون سوردى
كيجيك كچ وقتنه قدار بزده « قوت - فكرلر » ك تاثيري آتنده قالدق
ايشك عرچي شوكره ، ضيا بك بردرسندن آلدنيغز معلوماتى ، فويسيك
اثرلرچ اوقولار ق كلى ايتسه ايدك هافانرجه چاليمقى ايجاب ايدجك
ضيا بكدن آريلقدن سكوره ، ب آرقداشلرته :

— بو ذات اورونللك هائيك دارالفتوشدن مآذوندويه مرافله صوردم .
— هيچ بر دارالفتوشدن مآذوند ده كيله . حتى اورونللكيه شمشدر
بيله : او كندى كنديه مطالعه و تبينه بولونور برعائدو . جواي و برديلر
نهداها زياده حيرت اسقيا ايندى . اوزمان دني بوپولك عالمك محو بئورولكي
بك آشكاردى . اوانشاده سلائيكدە بولونان علم شتاق كنجلر بپ ضيا
بك بپكي اولشلرد . نزهه تصادف اينسلر ، حالان اطرافني صارارلر ، اوده
عين متاقدا ايله سويلر وسويلروردى . زهه آلرجه هپ فويسين بحث ايندى .
آ كلاشيان بودوس ، بئنديكي ايچين متاقب اجتماعلرده دور قايمن
بحث ايتك باشلادى . اوزمانه قدار بوپولك صو صولوخ بزده معروف
ده كيلدى . اوفى ضيا بك طائيدى . اوندن اول ناولد ايله مشغول اولدني ،
دورقمين بحث ايدمركن پايدني تقييدلرند آ كلاشيليردى . دورقايمن
ضيا بك مزاج فاسني واجتماعيه نك موانعي كلديكي ايچين فويسيني اونوندى
دورقايمن كپ بولوك مرشد اولاي اوزره طائيفه باشلادى . بركون بك موانعك
اصول حقتده ك كتابى حراولته توصيه ايندى . ياهودى كنجلر به كيدوب
سيارش ورم . كنجلر حيرتله يوزمه باقوب :

— بو كيايك ناولور بوزور : سلائيكدە اوقادار چوق اوقونان كتابلردن
ده كيلدر . حاويلوكه بوهافتا ايچنده يدى سكز كشدن سيارش آلم . ديدى
برايك ايچنده ضيا بك بپراماني اولدني آ كادم .
برقاچ سنه سكرا كولك آلپ برغوشندن بحث ايتك باشلادى . كندني
ديكلد كدن سكرا بزرگز الاى اولسون ديه :

مجدد عرصه : بزرگزيك اعوانك بيل دوزمى مناسبتيد
محترم قارلرته تبري طائى عرصه دهرمتمبرنى تفريح ايدم ..

— ضيا بك ! باق ، دورقم فويسيني سوردى شيمدى قورقونم ،
برغوشنه دورقمي ارنونودوراجق ، ديدم . جهرمسنده ناد تصادف
اولونان بيم بليردى :

— خاير اين دورقايمن اصلا ترك ايتم ! جواي و بردى .

بو قدار متنوع و او دريئال معلومات ناصل ايدشديكي متعدد دفعه ل
ضيا بكدن صورشم . محو بئريت اولان ضيا بك ، جواب و برمه دى .
نمايت كيفي بركوشنده شويضا ايضاحاتي و بردى :

— بزداها كنجدم . ديار بركده كي اويژه برچوق خوات مسافريكه
كلشدى . بى اورتاده كوروغجه يابله :

آرتيق ضياي آورويايه كوندمر : اوراده تحصيل كالات ايتين ! ..
نوصيه سنده بولونديلر .

بايلم — اورويايه كيدمرسه كاوير اولور ديه قورقم . ديدى .
حشاردن برسى — يابوراده قالميرسه ؟ سؤالي سوردى .

بايلم لا تردد :
— آشكە لور ! جواي و بردى . وضيا بك ايضاحاته دوام ايندى :
— ايشته ب ، بابلك انديسه سيله اورويايه كيتدم . فقط اشك
اولماق ايچونده كدى كنديه فرانز جيه چاليمش .
مناسبت دوشيكه ، ضيا بك اوروبايي كرمكه و كورمكه تشويق
ايديبوردم :

— محترم استاد! سز هب معلوماتكزي نظري صورتمده فلسفي واجتماعي
كتابلردن اخذواقياس ايديبورسكن . بردهه اوروياده سياحت ايدمرسه كن
چوق الهام وتشويق مني بولورسكن . اوقومق باشقا ، كورمك باشقادو .
بچه حال اوروياده بر سياحت اجرا ايتك ليسكن ! ..

بو سوزلره كوسته ريشدن تاماً آزاده اولان ضيا بك :

— ب كندى باشه اوروياده دولاشامم . براونله اودا طوغناسي
برلوقا نماده نك سيارش ايتسي بيله هم . ب زات بيله برلكده كالميرسه
بك اعلا اولور جواي و بريردى .

ضيا بك مفكوره لرندن برقى سلائيكدە منتشر « كنج قلمر »
مجموعه سنده تحقيق ايتشدر . بو مجموعه بالخاصه ، اسانلك ساده لغتيرلى
واما بشدرله سى مقصديه اشرايدلشدر . بوراده ضيا بكدن الهام آلان عمر
سيف الدين و على جاب ومصطفي نبي بكر چوق چاليمش لردر . مجموعه ده
سيف الدين صر حوكمه عرجه تركيب و جملر دن آزاد فقيس حكايه لري واردر .
وينه م . زكريا و نجي زاده حمدي بكر طرفندن سلائيكدە نشر ايديلن
« فلسفه مجموعه سى » نده ضيا بك بوپولك عالم اولشدر . « تورك بودى » و « اسلام
مجموعه سى » « بكي مجموعه » « جوق ندياسى » هپ ضيا بك اثر الهاميدر . وينه
سلائيكدە ۸ - ۱۰ فورمه اتق بوپولك . بر مجموعه نك نشرينه حاضر لاشدى

تداركات ايجه اربيله ديكى حالمه حريل و غاله لر دولاييله بوكا موفق اولامادی .

مردمك برخالی واردی . قطعاً كندی بنلكی خارجه ویزه ایسته مژدی . چوق یازی یارمازورسی زمكیده دسوریه ایسته مژدی . اوداما زیاده كندی آكاران كچلری اطرافه طولار ، اولره مصاحبه طرزنده فكرلری «تلقین» ایدردی . بوخوصوصه الك زیاده قوت و قدرت اظهار ایدردی . بوئن اون شته قاداولول ، ادیاءورده معروف وشیمدی .

مبوت اولان بزداله ازمیرده مناقشه ایدیروردی . او — بر اصاباشه تورتکین کلامی کرمم ، غیرماتو — تورکک کله ی استعمال ایتیم دیوردی . بی آراهه بر سه و نهقم موجود اوله نی آکلادیمدن تورکک لک بومزک آکلادیمز . شمه دکلر ، من پرکردنیا

کوک آاب بکله کوروشه کر آئی اولور . یا کاشن دهانکزی تصحیح ایدرسکر . دیم ، بو ذات ، قطعاً منا بکله کوروشم . چونکه گندکده اوکا تابع اولاجمندن قورترم . حتی معروف دوسلاردن وسجه صاحی م ، عرکک اونکله کوروشدکنن صکرا تبدیل قناعت ایدینی کورم دیدی . فی الحقیقه ضایک سحر قوتی برچوق کچلری قازاندرد . بو کچلر استادک فکرلری مختلف مجموعه لره نصر ایتخادر .

ضیاک سلائیکه خصوصی بردارالمین تأسیسی ایچون اتحادوتی ارکانی افتاع ایتشدی . بورده فلسفه واجتماعیه عاید بر چوق یوسکه درسلر تدریسی اوزو ایدیروردی هر نه دن ایسه بورورده تطبیق ایدله مدی . بونک اوزورنه سلائیک اتحادوتی اعدادیشک ، وغرامه روحیات واجتماعیات درسلرک علاوه می ایتین اصرار ایتکله باشلادی .

بوردی ده کیل سلائیکه ، تورکیاده اوقوداجی معامهز یوندر . اگر بالادات تدریسی درعهده ایدرسکر پروغرامه علاوه ایدرسکر دیم . ضیاک معاملکی قبول ایتهدی . هر طرفدن واقع اولان رجال اوزورنه ددرسک پروغرامه اشغالی تأمین ایتین بالاخره قبول ایتدی . ضیاکی صفه کوروروب غلندن فضلندن بجه افندیلره قدیم ایتدکن صکرا دیشاری چقدم . اساساً متواضع و معجوب اولان ضیاک ایلمک درسه بوق صفاتش وافندیلره چوقانی برشی قور ایتهدن درسدن چقیقش ، ایکینجی و متعاقب اشغال ده ایش یوله کیردی و مکتبک صوک صنف شاگردانی ضیاکک درسلر دن چوق استفاده ایتدیلر . ضیاکک ایلمک اجتماعیات معامه کی سلائیک اتحادوتی اعد دیتنده باشلادشدر .

بوگون معارف مدیرین بر تکره کلدی مکتبده بولونان معاملرک درجه تحصیل و سایر معنی ضرور اولوروردی . کاندی ضیاک کورستم . عنی حیویه : — بر هیچ زمکیده اوقه ایدم . دیدی و کوله لرک عسکری رشیدی . دیه یازیکر روزلری علاوه ایتدی . بوسوزک اوزورنه بی ، غیا ضیاک ، ذکائی و دعائی دار برجه ایتده صیقان معروف مکتب سیستمندن کیمه دیک ایچونی تحصیلی بوآدار یوسکانشدر دیه دوشونجه ده دالیم . دارالفنون اطلاعات مدرسی

علی میر

ضیا کونک آاب مرحوم

آرقه سنده کشف بر قارا کلق بر اراق ابدینه چکین ضیا ، تورک نسلیک صوک عصرده پیشدیردیک ال ولود بر ذکا ایدی . کندیسینی بالقان حرنک فرداسنده کزیده بر قاج خاندن منسک بر مجلسده طائشدم . سلائیک ده کی نشریاتله مملکتک علمی حیاته یکی بر اقق آحق قدرتنده بولوندنی کوسترن استاد ، مواضع فقط وقور طوری ، متفکر و مومن نظرلری ایله بنده درین بر حسن حرمت اوایلدرمشدی . مضامین آفاق دیکده دوام ایتدیک مدتیجه ساکت قالان استادک جزیره سی ذهناً بایقه شایرله مشغول اولدینی کوستریوردی . فقط مصاحبه علمی ساحیه انتقال ایتدنی سکوتی ضیا بر دهره آیلادی . جانی بر هیجانله مصاحبه قیتلیدی . آرتق هیمیزی تسخیر ایتشدی .

بو ایلمک طائشمدان سوکره هر هته ایکی دفعه طویلانیز . مختلف موضوعلر اوزورنده مناشه ایدر ، ضیاک کنش تبغک ، ولود مفکره سنک حیرانی اولوردی . کولک آیلک تدقیقاتک وسعتی ، ذکاسنک شدتی ، مفکره سنک ولودتی الک زیاده بو مناقشعلر اثناسنده تجلی ایدردی . ضیاک اثرلری ، اونک عرفاندن بر نینددر . تورک داهیسنک علمی قیمتی اثرلریله اولچمک ایسته یه چکار ، دائماً یاینلا حقلردر .

اونک دهایی اثرلرندن زیاده شخصیتنده متجلی ایدی . واک شدتلی حمللری علمی مناظره لر هنکامنده کورونوردی . استاد ، علمآ نه قدر یوکسکک ایسه اخلاقآده او قدر نریه ایدی . اصیل و دیندار بر عالمه ایتده طوغش ، اساسلی بر تربیه اخلاقیه آشیدی . مختلف فلسفی مسلکله حقنده کی تدقیقاتی ، دهقو میتسنلرک ، ماته و یالیسنلرک مناشاتی ، کندیسینی وقت وقت اشغال ایتش . فقط هیچ بری اعماق روحندن بو ایلمک تربیه نلک درین ایزلرینی سیله مه مشلردی .

ضیاک میخانیک بر شکله صوتولان دینه ، تعصبی بر کسویه بورون ویله خصمدی . او ، دینی بالاندیز بر عشق و محبت قانیانی ، سونمز بر هیجان منعی طابورددی . روحنده ، بوضو رتله طائیدینی دینک الهی جذبه لری دائماً سزیه بیلیردی . (سلیان دوده) نک مولودینه مفتون ایدی . ایستردی که هر وسیله ایله مولود اوقوتولسون ، بودینی مراسم هر یرده تعم ایتسین !